

533+6 | 19-10-05

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Αθήνα, 19 Οκτωβρίου 2005
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ

Αριθμ. πρωτ... 53356...

Ταχ. Δ/νση: Πρώην Σχολή Ευελπίδων

Πληροφορίες: κ. Παπαδημητρίου

Τηλέφωνο: 210-8833122

ΠΡΟΣ: Την Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής
Υποδιεύθυνση Δίωξης Οικονομικών Εγκλημάτων
Αρχαιοκαπηλίας και Ηθών / Τμήμα 1^ο
Οικονομικών Εγκλημάτων
Λ. Αλεξάνδρας 173-Τ.Κ. 115.22

ΚΟΙΝ.:

- 1) ΑΕΠΙ-Ανώνυμη Εταιρεία Προς Προστασία
της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Σάμου 51 και
Φραγκοκλησιάς - Μαρούσι, τηλ. 210-
6857408)
2) ΕΕΠΗ-Ένωση Ελλήνων Παραγωγών
Ηχογραφημάτων
Αριστοτέλους 65-ΧΑΛΑΝΔΡΙ

Με το υπ' αριθμό 1 σχετικό έγγραφό σας, μας υποβάλλατε το ερώτημα εάν εξακολουθεί να ισχύει η με αριθμ. 62673/30-10-02 ημέτερη παραγγελία (σχετικό 3) που ορίζει ότι κατά τη διεξαγωγή «αστυνομικής» προανάκρισης για παράβαση της διατάξεως του άρθρου 66 Ν. 2121/93 «Περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας» και την συνακόλουθη κατάσχεση των παρανόμως διακινουμένων προϊόντων του εγκλήματος, μεταξύ των οποίων και κλεψιτύπων ψηφιακών δίσκων, επιβάλλεται η καταχώρηση στην οικεία έκθεση, κατασχέσεως πλήρους καταλόγου των ανευρισκομένων υλικών φορέων ήχου και εικόνας καθώς και των προγραμμάτων Η/Υ ή άλλων προστατευόμενων από τις προειρημένες διατάξεις αγαθών, στον οποίο να μνημονεύονται ο τίτλος εκάστου έργου, ο δημιουργός και η δικαιούχος εταιρεία και η εταιρεία παραγωγής του, ενώπιον του ότι με την με αρ. 1899/2004 /1-10-2004 απόφαση του Ε' Τμήματος του Αρείου Πάγου επεκυρώθη κατ' ουσίαν απόφαση του

Τριμίλονς Εφετείου Αθηνών που κήρυξε ένοχο τον κατηγορούμενο για τέτοιο αδίκημα αν και δεν είχαν καταχωρηθεί στην απόφαση αυτή και εξαιρούνται όλοι οι κατασχεθέντες ψηφιακοί δίσκοι, αλλά (ενδεικτικώς) ωριομένοι μόνο εξ αυτών. Σημειώτεον ότι για το ίδιο ακριβώς ζήτημα μας έχει κοινοποιηθεί το υπό στοιχ. 2 σχετικό έγγραφο, με αίτημα την ανάκτηση της υπό στοιχ. 3 παραγγελίας, με το επιχείρημα ότι το μόνον πρακτικό αποτέλεσμα που έχει είναι η πλήρης απαξίωση δίωξης του εν θέματι εγκλήματος κατά της πνευματικής ιδιοκτησίας και η εκ μέρους των αστυνομικών οργάνων αποφυγή με κάθε τρόπο της καταστολής των, αφού τούτο θα συνεπαγόταν αναλυτική καταγραφή όλων των στοιχείων των κατασχεθέντων (ονόματα πλειόνων πνευματικών δημιουργών, κ.λπ.), πράγμα που είναι αφ' ενός μεν δυσχερές έως αδύνατο, λόγω σχετικής αγνοίας των αστυνομικών οργάνων, αφ' ετέρου δε ιδιαιτέρως κοπιώδες και χρονοβόρο.

Η απάντησή μας στο ανωτέρω ερώτημα είναι η ακόλουθη. Σύμφωνα με τις διατάξεις αντίστοιχα των άρθρων 243 παρ. 2, ως αντικ. με αρθρ. 11 παρ. 1 Ν. 3160/2003, 251, 252 παρ. 1 ΚΠΔ: «Αν από την καθιστέρηση απειλείται άμεσος κίνδυνος ή αν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα, τότε όλοι οι κατά το άρθρο 33 ανακριτικοί υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να επιχειρούν όλες τις προανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη και να ανακαλυφθεί ο δράστης». «Ο ανακριτής και οι ανακριτικοί υπάλληλοι που αναφέρονται στο άρθρο 33 ως και στις περιπτώσεις του άρθρου 243 παρ. 2 αντεπαγγέλτως, οφείλουν χωρίς χρονοτριβή να καταλαμβάνουν πειστηρια και γενικά να ενεργούν οτιδήποτε είναι αναγκαίο για την συλλογή και για την διατήρηση των αποδείξεων, καθώς και για την εξασφάλιση των ιχνών του εγκλήματος» και «όταν γίνεται αυτοψία, έρευνα, κατάσχεση, έχουν δικαίωμα να παίρνουν όλοι τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μην υπεξαιρεθούν, υπεξαχθούν ή μεταβληθούν αντικείμενα χρήσιμα στην ανάκριση ...». Με τις διατάξεις αυτές, το περιεχόμενο των οποίων αποτελεί ειδικότερη εκδήλωση της αρχής της νομιμοτήτος που διέπει την έγερση της ποινικής διώξεως, καθιερούται η υποχρέωση του ανακριτή και του προανακριτικού υπαλλήλου να προβείνει σε όσες ενέργειες απαιτούνται για τη συλλογή, διατήρηση, εξασφαλιση όλων ανεξαιρέτως των αποδείξεων που αντιστοιχούν στα διερευνώμενα εγκλήματα μεταξύ δε αυτών (ενεργειών) και στην κατάσχεση των πειστηρίων ή αντικειμένων που αποτελούν μέσα τελέσεων ή προϊόντα του εγκλήματος και τα οποία πρέπει να κατασφρούνται και να μνημονεύονται στην συντασσόμενη οικεία έκθεση κατασχεσιού. Άλλωστε και η απόκτη και απεριστατωμένη αιτιολογία που παρέχεται χαρακτηρίζει τις ποινικές αποφάσεις (η έλλειψη της οποίας αποτελεί ένορο αναμρέσεως) προϋποθέτει αν πολλοίς την προηγούμενη

τοιαύτη συστηματική διενέργεια κυρίας ανακρίσεως ή προανακρίσεως έτσι ώστε η κατηγορία που ενδεχομένως θα εισαχθεί προς εκδίκαση να εμπεριέχει αναλυτικώς όλα τα επί μέρους στοιχεία που συγκροτούν την ειδική υπόσταση (κυρίως αντικειμενική υπόσταση) του εγκλήματος. Άλλα και η ακολουθητέα διαδικασία καταστροφής των κατασχεμένων σε περίπτωση επικυρώσεως της κατασχέσεως από το δικαστήριο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 76, 373 ΚΠΔ, προϋποθέτει το πλήρες περιεχόμενο της συντασσόμενης εκθέσεως κατασχέσεως, όπως απαιτεί άλλωστε το άρθρο 151 ΚΠΔ.

Ωστόσο η απόλυτη εφαρμογή του ανωτέρω καθίσταται προβληματική οσάκις κατά την διενέργεια αστυνομικής προανάκρισης (αρθρ. 243 παρ. 2 ΚΠΔ) οι ανακριτικοί υπάλληλοι, προκειμένου να εξιχνιάσουν και να βεβαιώσουν με πλήρεις αποδείξεις επ' αυτοφώρω καταλαμβανόμενα αδικήματα, καλούνται να ολοκληρώσουν αντίστοιχες χρονοβόρες διαδικαστικές πράξεις εντός των στενών χρονικών ορίων της αυτόφωρης διαδικασίας. Τούτο συνήθως συμβαίνει στις περιπτώσεις επ' αυτοφώρω καταλαμβανομένης διακινήσεως κλεψιτύπων (πλαστών) CD ή άλλων υλικών φορέων ήχου ή εικόνος. Παρά το ότι για το θέμα αυτό, η καθημερινή αστυνομική δράση και πρακτική εν μέρει μόνο δικαιώνει τις διαπιστώσεις και τα επιχειρήματα που εκτίθενται στο υπ' αρ. 2 σχετικό, γεγονός παραμένει ότι η άκαμπτη και αυστηρή προσήλωση στα οριζόμενα, στην (ορθή κατά τα άλλα) υπό στοιχ. 3 παραγγελία, δύναται να οδηγήσει ενίστε, δηλαδή στις περιπτώσεις μεγάλου αριθμού κατασχεμένων υλικών φορέων, στην επιβράδυνση της αστυνομικής προανάκρισης δια της παρεμβολής προσθέτων διαδικασιών και ακόμη στην ματαίωση της αυτόφωρης διαδικασίας, λόγω υπερβάσεως των χρονικών ορίων της, εν τέλει δε στην μη δραστική καταστολή των εν θέματι πλημμελημάτων.

Προκειμένου, να αποφευχθούν αυτά και παράλληλα να αποκλεισθεί κάθε κίνδυνος απαγγελίας αορίστων κατηγοριών για τα εν θέματι αδικήματα μετά από διενέργεια αστυνομικής προανάκρισης, η υπ' αρ. 3 σχετική παραγγελία μας, τροποποιείται ως ακολούθως:

Εφ' όσον πρόκειται περί ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού κατασχομένων φορέων, τότε αρκεί (για το μεγαλύτερο μέρος αυτών) η αναγραφή στον συντασσόμενο και ενσωματωμένο στην οικεία έκθεση κατασχέσεως κατάλογο, ολίγων μεμονωμένων ή έστω και μόνο ενός προσδιοριστικού στοιχείου που να εξατομικεύει έκαστο εξ αυτών (τίτλος έργου, ερμηνευτής καλλιτέχνης, παραγωγός εταιρεία). Σημειώτεον ότι στις δισχερείς αυτές περιπτώσεις ενδείκνυται η αξιοποίηση της δινατότητας που δίδει το άρθρο 268 ΚΠΔ, για λήψη φωτογραφιών, αντιγράφων ή άλλων αναπαραστάσεων των κατασχεμένων.

Συμπληρωματικώς προς τα προεκτεθέντα, σημειώνουμε και τα ακόλουθα: 1) Η ρύθμιση της διάταξης του άρθρου 55 παρ. 3 Ν. 2121/93 που αναφέρεται στη διαχείριση και αστική προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν δύναται να τύχει απόλυτης ανάλογης εφαρμογής και στο ποινικό δίκαιο όπου δεσπόζουν και μάλιστα με διατάξεις αυξημένης τυπικά ισχύος, οι αρχές της προστασίας των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου και της δίκαιης δίκης. 2) Ευνόητο τυγχάνει ότι οι υλικοί φορείς ήχου και εικόνας που κατάσχονται, θα φυλάσσονται επιμελώς και θα διατηρούνται κατά τις οικείες διατάξεις του ΚΠΔ μέχρις ότου αποφανθούν για την τύχη τους τα αρμόδια δικαιοδοτικά όργανα, είτε περιγράφονται εκτενώς στις συντασσόμενες εκθέσεις κατασχέσεως και καταλόγους, είτε όχι και ανεξαρτήτως του προσώπου του τυχόν διορισθησούμενου μεσεγγυούχου αυτών.

Ο Εισαγγελέας,

Νικόλαος Δεγαϊτης
Εισαγγελέας Πρωτοδικών